

VOCEA TUTTOVEI

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONALIST

APARE IN FIE-CARE DUMINICĂ

ABONAMENTE
Un an Lei 6
6 luni „ 3,50
3 luni „ 2
un străinat, plus porto.
scris. nefranc. se refușă.

ANUNCIURI
Linia pag. IV 30 ban
„ „ III 10 „
Inserțiuni linia 80 „

Redacția și Administrația: La Tipografia G. V. Munteanu
SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
Abonamentele se plătesc înainte La Tipografia G. V. Munteanu

Bărlad, 11 Noembrie 1906.

Patriotism și politicianism

Reaua stare economică a țării noastre, mulțimea pamfletelor jidănești și a foiletoarelor socialiste (tot jidănești), nepăsarea celor de sus, lipsa de inițiativă a celor mici, iată de sigur o serie de cauze cari stânjenesc dezvoltarea curentului naționalist, a acestui curent care voește o întreită reînviere a poporului Român: reînviere morală, reînviere economică, reînviere culturală.

Dar cauza care împiedică mai cu putere îndeplinirea acestui ideal pentru care luptăm, e *politicianismul* nesănătos și interesat, acest politicianism care e în țara noastră nimicirea ori-cărei năzuinți înalte, ori-cărei fapte bune.

În adevăr, ori-cine a putut constata, acă tinerimea noastră e înălțată adesea de sentimente nobile și că o vorbă bună o poate conduce la cele mai energice hotărâri, la cele mai mari sacrificii. Dacă este așa,—și așa este,—e natural să ne întrebăm de ce vedem în jurul nostru, și mai cu seamă în aceea chemați să ne conducă, atâția egoiști interesați, atâția oameni fără cinste a căror ideal e banul și puterea, atâția netrebniți cari fac pe socialistii??

Cum? Tinerii aceia iubitori de țară și hotărâți la luptă au devenit deodată atât de nepăsători și de josnici în aspirațiunile lor?

Nu! Nu deodată! Ei au luptat, ei și-au apărât pas cu pas felul lor de a judeca și de a simți. Însă au fost învinși în luptă, învinși ca atâția alții, de politicianismul triumfător.

Și lucrul e ușor de înțeles: Sa ne închipuim un tânăr, care și-a terminat studiile universitare; iată-l, cu multe planuri în minte, cu naționalismul în inimă, cu diploma de absolvire într'un bazarac și în celelalte cu nimic.

Doctor ori avocat, profesor ori magistrat, el nu poate spera la nimic, până când nu se alipește pe lângă unul din marii zilei, până când nu-și leagă voința și judecata

de voința și judecata cutărui politician, până ce nu-și robește conștiința și nu-și depune munca în folosul unuia sau altuia din partidele politice.

Politicianii se grăbesc să-l treacă în catastrafă partizanilor și de acumă tânărul nostru nu mai are dreptul să gândească, ori să voiască, ori să lucreze alt fel de cât așa cum i se poruncește de înalții săi patroni.

De acumă el e numai o unealtă în mâinile conducătorilor partidului său; moralitatea și vechiul său naționalism se perd, cad cu totul în fața intereselor de partid și personale.

Sau, dacă încearcă cumva să rămâe cinstit, să rămâe patriot, să rămâe mai presus de toate liber, această înseamnă sacrificarea tuturor idealurilor sale de avere, de vază, de viață mai bună.

El mai greu, e de o mie de ori mai greu a fi patriot în timp de pace, decât în timp de războiu. La luptă te duci cu încredere în steaua ta cea bună; îți zici: „Puțini mor și mulți se'ntorc!”

Dar dacă încerci să lupți cu obiceiurile corupte, cu egoismul triumfător; dacă voești să nu intri în ceata politicianilor și să rămâi cinstit și să-ți păstrezi independența morală de a judeca faptele tale și ale altora; dacă în fine îți vei permite luxul de a rămânea patriot adevărat, —atunci vei vedea trecându-ți înaintea toți, toți cei răi, și vei lupta zădărnice și vei muri desnădăjduit!

Așa dar marele dușman al moralității și al patriotismului e politicianismul triumfător în orice timp.

D'Alba.

Presă Românească IN TRECUT

III

Însă cu doi ani înainte de realizarea marelui act al unirii Principatelor române, în acea epocă de sincer entuziasm, de viu patriotism, de neînfrânat dor de bine și de propășire a Țării și Poporului, apare pe orizontul presei române, o stea luminoasă și strălucitoare „Românul” ziarul căruia conducătorul ei „C. A. Rosetti” îi consacrase toată munca și vigoarea, toată inima și intelectualitatea sa.

Rosetti, entuziast și generos, cu mintea înflăcărată de îndemnuri înălțătoare, cu inima plină de dragostea libertății, a fost ani îndelungași neștrămutatul apărător al voințelor, dorințelor și năzuințelor neamului, susținător aprins și convins a tot ce era bun, drept și pruncios pentru ridicarea poporului—din sinul căruia se născuse și pentru mărirea țării. Dar însemnătatea acestei icoane a neamului românesc—ca ziarist—este cu atât mai mare, cu cât el a căutat să strângă în jurul „Românului”—care avea în frunte sfintele cuvinte vrednice de finut minte.—„Voeste și vei putea. Luminează-te și vei fi”—, în jurul acestui stindard pentru deșteptarea poporului, o pleiadă de tineri capabili și entuziaști, înzestrați cu mult dor de muncă și de bine pentru țara lor, mulțumită cărora Ziaristica noastră a dobândit un atât de înalt și de frumos loc.

Afară de C. A. Rosetti nu se mai cunoaște în istoria Presei la noi un alt maestru al condeiului care să-și fi iubit mai mult ca el profesiunea sa de Ziarist. Discipolii și colaboratorii streini în jurul său au trecut prin toate gradele erarhice, însoțiți de grija și sub privigherea maestrului, până ce au ajuns ei însuși maestri.

El simțise o adâncă mulțumire sufletească, îi creștea inima de bucurie, când își vedea discipolii întrecându-se în a-l ajunge. Iar el le da ajutor ca să ajungă încă și mai curând. Iată o pildă admirabilă de prevedere și de grijă ce o avea pentru viitorul neamului!

„Românul” a mai avut o influență hotărâtoare și în ceea ce privește transformarea tehnică a gazetăriei în România, prin introducerea diferitelor rubrici, prin modul priceput în care se tratau diverse subiecte și chestiuni ce nu aveau altă țintă decât interesele generale ale țării.

Și totuși cu câte a avut de luptat și de îndurat, căci pe atunci presa nu era liberă și de îndată ce se scria ceva,—totdeauna adevărat, dar tocmai pentru aceea nu pe placul guvernului nici a celor din afară,—gazeta trebuia să fie suprimate. Și „Românul” a fost suprimate în trei rânduri!

Între fruntașii colaboratori, cari au ilustrat paginile acestui mare ziar românesc—care pe atunci era cel mai mare, mai bun și mai răspândit ziar din țară—menționăm pe Al. Ciurcu, I. G. Bibescu, Emil Costinescu, V. A. Urechii, Ioan C. Brătianu, Cezar Boliac, Tache Ionescu, Cristu S. Negoescu, Gh. Ionescu Gion, Gr. Tocilescu, C. G. Disescu, Al. Djuvara și alții al căror nume e însemnat și ale căror merite sunt mari—cari au colaborat cu cinste, cu talent și cu demnitate la ziarul de sub conducerea lui C. A. Rosetti.

Iar unii din aceștia după ce se adăpau la izvorul sfânt al dragostei de neam și de moșie, de misiunea sublimă ce o are de îndeplinit într'un stat ziaristul își

fonda propriul lui ziar, păzind cu scrupulozitate aceleași calități ce le văzuse strălucind în toată splendoarea lor la marele apostol. Aceiași putere de voință neclintită, de muncă inimoasă, nepregătită și spornică. Ținta lor a fost să semene idei. Nu s-au luptat nici-odată pentru vre-o cauză nedreaptă sau necurată.

Așa s'a remarcat mai cu seamă: „Trompeta Carpaților” ziarul lui Cezar Boliac, ziar care a avut mult timp un mare rol și deosebită importanță în dezvoltarea și răspândirea ideilor politice și în special a celor democratice atât de necesare, idei care grație modului demn de admirat cum erau susținute, au pătruns în masele cititorilor cu toată răutatea, piedicele și apăsările, cu care a fost întâmpinat ziarul, din partea acelor cari nu veceau cu ochi buni emanciparea poporului. Ei au dat astfel directive, ei au creat acele îmbucurătoare și frumoase curente, ei au pus la nevoie masele în mișcare după, ce mai întâi le formase cu trănicie și seriozitate mentalitatea și le deșteptase sentimentele.

Presă românească a mai fost ilustrată de savantul Bogdan P. Husău, care a îmbogățit-o cu valoroasele sale organe de publicitate „România”, cu excelenta revistă „Din Moldova”, iar acum în urmă dădea la lumină ziarul naționalist „Apărarea Națională” cerut atât de mult de gravele împrejurări, dându-se prin el alarma contra primejdiei îngrozitoare ce ne ameninșă cu atâta furie din partea puhoiului de străini, cari năvălesc neconțenit în țară, acaparând prin tot felul de mijloace necinstite întreaga bogăție națională și mijloacele de existență având drept țintă neclintită; peirea noastră și cotropirea moșiei noastre strămoșești.

Și cei cari au urmat drumul brăzdat de marii noștri bărbați au dus lupta sfântă mai departe cu aceeași dragoste de muncă și patriotism înălțător, curat și cugetat urcând sus prestigiul presei noastre dându-i o valoare din ce în ce crescândă și introducând rând pe rând îmbunătățirile ce se cereau. Printre aceștia es în plină lumină M. Eminescu, Gh. Dem. Teodorescu, Dim. Aug. Laurian, Basile Epurescu, G. Panu, G. C. Cantacuzino, G. D. Pallade, Delavrancea, și alții.

Toți acești distinși bărbați ai noștri erau pătrunși de marele adevăr că numai gândul curat, numai convingerea deplină de dreptatea și adevărul ideilor ce le apăra pot face un serviciu real, publicului cititor. De aceea îi vedem cu câtă căldură și înflăcărare, cu câtă de-zinteresare și abnegațiune personală îmbrățișează cauzele mari ale neamului. Știam prea bine că pentru a izbândi trebuie să le înbească din toată inima și sufletul lor. Și în același timp un patriotism adânc puternic și luminat le încălzea întreaga ființă, îi făcea să vibreze pentru ori ce durere sau ori ce bucurie produsă

țării. Veșnica lor preocupare era binele obștesc, care le dădea acea liniște, mulțumire și înălțare sufletească, acea putere și încredere în sine pe care numai statornicia muncii curate și senine și-o dă.

Pe atunci ziaristul era—in accepțiunea cea mai înaltă—sămănătorul ideilor bune, de dreptate, de înfrățire și de progres necurmat pe drumul adevăratei civilizațiuni, era streaja neadormită la sfînta sa datorie de a înfrîna afacerile murdare, relele moravuri și viciile ce se strecurau pe căi piezișe pentru a nimici temelii instituțiilor noastre naționale, era voința unită cu voința nestrămutată a tuturor oamenilor de bine, doritori de progresul țării, inima și avântul ziaristilor, era inima și avântul poporului, cu un cuvânt, presa aceia era steaua luminoasă și călăuzitoare către limanul mintuirii și fericirii al generațiilor viitoare.

Iar pe lângă inteligența superioară a celor ce reprezentau presa noastră românească, pe lângă j-decanta cumpănită, dreaptă și adîncă și patriotismul lor convins și dezinteresat, care toate la un loc formează un buchet de însuși frumoase și lăudabile, ei mai erau înzestrați cu cea mai nobilă și mai sublimă dintre podoabe: onestitatea și moralitatea, fără cari omul, ori cît ar fi de capabil și superior în cultură, nu i se poate acorda acelaș loc de onoare ca acestuia din urmă care mai întrunește afară de cele dintâi și calitatea de om onest și moral.

Pentru onoare—care e principiul esențial al vieții, ziaristii din trecutul nostru erau capabili de ori ce jertfe și cu o severitate demnă și admirabilă nu permiteau nimănui să se abată de la dînsa. A fi om de onoare și mai pre sus ziarist de onoare, era a fi om just, conștient de drepturile și datorii ce le impune înalta misiune a ziaristului, a fi rațional pînă la gradul de a sacrifica ori-ce interes personale, ori-ce deșertăciuni, ambițiuni și patimi mici unui interes de ordin înalt și obștesc.

Presa aceia din trecut, idealul presei române către care ne îndreptăm privirea în clipele de restriște, ne îmbărbătează, ne dă speranță nestrămutată, îndemnă la muncă nepregetată și cinstită, și credința neclintită, că totdeauna apărarea cauzelor drepte, și frumoase vor fi însemnate de izbîndă, cu prețul timpului și al perseverenței.

VIRGO.

Rugăm pe abonații noștri, cari sunt în întîrziere cu plata abonamentului, de a se grăbi cu achitarea sumelor ce dătoresc, căci almintrelea vom fi nevoiți a le suspenda trimiterea ziarului.

Generațiile noastre și viitorul*

IX

În șgomote stridente, atunci acel conștient de ingulerăți și sclivisiți, ar arunca condeiul și hîrtia, mergînd să scurme pămîntul, și atunci ar găsi cinstită această muncă, pe care au desprețuit-o totă viața, pentru că așa au apucat-o desprețuită de când s'au născut. Dacă decăderea a provenit din două părți, apoi reacțiunea trebuie începută tot după acest plan, de sus și de jos, adică trebuie pe de o parte a face ca statul să fie conștient de interesele claselor sociale ce-l compun și să le protejă de o potrivă, menținînd armonia între indivizi; iar pe de altă parte, trebuie să lucrăm pentru a convinge masa poporului, că munca brută e cea adevărat productivă și cea mai importantă. Aceasta este tema unei activități sănătoasă și deci trebuie, să dăm respectul cuvenit muncii rodnice, încurajînd clasa țărănilor și cercetînd suferințele ei spre a le îndulci, fiind convinși cu toții de maxima francesă: *Pauvre paysan pauvre pays, pauvre pays, pauvre roi* (țaran sărac țară saracă; țară saracă, rege sărac). Când țaranul va fi sănătos și starea lui se va îmbunătăți, el va lucra mult și va extrage mult, așa că materiile prime vor fi estine și toți câștigînd traiul cu o sumă mai mică de bani; starea generală se va îmbunătăți, și când toate clasele vor prospera, țara însuși va prospera și deci numai aceasta este calea de îndreptare a rîului actul și în direcția aceasta trebuie să lucreze toți oamenii de bine, ori în ce clasă socială s'ar găsi.

Ca o cauză secundară a decăderii țărănilor și chiar a celorlalte clase, după cum am anunțat în alt capitol, este alcoolismul, viciu a cărui origină e greu de găsit, dar care totuși se explică, dacă facem oare-cari reflecții la proprietari și arendași, cari aducînd în țară câte o droaie de streini pribegi și teneși, pentru a le găsi ocupație îi așezau crășmari pe moșiile lor, iar țărănilor, pentru a-i monopoliza pe moșie, nu le dădeau nici odată bani în mână, ci le făceau cont la crășmă, unde le

*] Vezi „VOCEA TUTOVEI” de la No. 22 pînă în prezent.

dădea mîncare proastă și băutură multă otrăvită, cu care-i zăpăcea și apoi crășmarul scria în condiță cît vroea, așa că țaranul era veșnic dator și nu putea mișca de pe moșie. Când însă țaranul, obosit de muncă voea să se odihnească, el vedea mizeria rînjind în fața sa și îngrozit voea să fugă, dar neputînd părăsi moșia, el intră tot în crășmă și stîngea năcazul în păharul cu spirt, unde sorbea balsamul morței și-și îneca veninul vieții; turnînd în trupu-și alt venin. Prin munca nestăruită și prin alcoolismul care îi distruge organismul, țaranul a degenerat mereu, sângele lui s'a stricat, s'a incubat boala în neamul lui și așa se explică de ce populația românească scade și locul ei este ocupat de streini, cari știu să lingusească toată nemernicia omenească și să laude viciile și desfrăul nostru spre a se folosi de jertfele unui popor a cărui existență o amenință tot mai mult.

(Va urma)

N. Dorin

SA NE STRANGEM RÂNDURILE

Atatea furtuni au trecut peste noi, atâtea grozăvii am văzut pe pămîntul țării noastre, în cît mă mir cum nu ni e inima impietrită, cum mai avem puterea de a plînge și de a lupta!

Am văzut în țara noastră pe Român blestemat să nu mai aibă pîne, să nu nu mai aibă apă în izvoarele sale, să nu mai aibă aer în câmpiile și munții săi întinși și răcoroși, să nu mai aibă în sfârșit pat să se odihnească în casa sa; și am mai văzut și alte grozăvii înspăimîntătoare în țara asta hărăzită de D-zeu străbunilor noștri, am văzut portul eroilor lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul osândit să piară, am văzut pe descendenții acestor eroi cerșind milă străinului a tot puternic, am văzut moralitatea decăzută prin unelirile străinilor și spre culmea rușinei numelui ce-l purtăm, am văzut bisericile noastre deșerte, iar candidale strănepoate ale lui Ștefan cel Mare rușinate de dușmanii noștri. Da, astfel de grozăvii s'au văzut și se văd pe pămîntul țării noastre, iar noi ca răs-

puns la aceste mișcolii, ne luăm de mână cu străinul și-i dăm putere să ne sugrume. Ne sfîm să-l atingem pe străin, căci acum a ajuns bogat, și deci e puternic și sfînt.

Poate să ne insulte, poate să ne ia bucățica din gură, n'ai dreptul să te aperi,—dar ce spun eu să te aperi—n'ai dreptul nici să te gîndești la așa ceva; că doar nu tu ai apărat țara de Tătari, și nu tu ai luptat pentru independență, ci harnicii căciulari ai Palestinei! Și văzînd toate acestea îmi vine să mă întreb: Oare avem noi dreptate să ne unim, să ne strîngem rîndurile să ne pregătim de luptă?

Cînd mă uit la clasa de mijloc a acestei țări, la jidanii și grecii, cari lăsînd cinstea și rușinea la o parte, au făcut o industrie în care totul e falsificat și numai de formă; cînd privesc la comercianții jidani, greci și bulgari care ne vînd de la cel mai mic lucru și au ajuns de mult pînă a vinde străinilor aproape toate produsele țării noastre, o îndoaială parcă m'apucă și o frică mă cuprinde și mă întreb dacă Românul acesta de azi mai este bun de ceva, dacă această pătură a populației comercianții și industriași, care formează puntea de trecere între muncitorii pămîntului și conducători, mai poate fi românească. Dacă vom sta în amonție și dacă nu vor fi sacrificii, de sigur că alianța strînsă a jidanilor cu tot dușmanul de șmicherii și concurențe neonestele nu se va putea sparge ușor.

Ne lipsește străduința și inițiativa și ne mai lipsește și alt ceva, care-i moartea tuturor inițiativelor și pornirilor frumoase în țara asta, ne lipsește „asocierea”, unirea. Pătura conducătoare, parte străină de neam, parte produs al unei generații românești slabe, iar parte recrutată din popor, dar căreia îi e rușine să se uite la poporul din care s'a ridicat, se lasă ademenită de ispita și luciul banilor străini și face imposibilă regenerarea comerțului și industriei românești. Capitalurile noastre câte au mai rămas, stau prin bănci și nu s'au pus în circulație, în comerțul nostru; cel mic și sărac nu poate face nici un pas, căci e supus în starea de astăzi a perde și ce are. Concurența străină distruge cu ușurință pe comerciantul ro-

Foia Ziarului „VOCEA TUTOVEI”

OBSERVĂRI CRITICE

Asupra editării

dramei „Bogdan-Dragoș” a lui Eminescu.

Urmare

Dar să vorbim serios.

Editarea așa cum se prezintă e—vorbind în termeni categorici—dezastruoasă și condamnată. Nu înțeleg de ce s'a grăbit să ia locul altora mult mai pregătiți de cît d sa. O lucrare ca aceasta reclamă competența unui critic (și acesta încă specialist!) și nu competența problematică a unui poet, (care în general e un diletant și profan în această materie) și mai ales a unui oarecare poet Iulian Dragomirescu. Și editarea trebuie dezaprobată cu atît mai sever și mai imperativ cu cît editorul ne amenință cu publicarea altor scrieri inedite, care publicare făcută cu aceeași revoltătoare nepricepere, va denatura într'un mod, jăguitor personalitatea artistică a celui mai genial scriitor român.

Editorul poate să se răzbune pe un critic, pe toți criticii, dar nu pe Eminescu.

Campania energetică și dreaptă pe care d-l Scurtu o duce în momentele de față împotriva acestui fel de editare, care tinde să vizeze, trebuie aprobată și secundată de toți căți cunosc și respecta literatura românească.

* *

Drama aceasta a mai fost publicată, fragmentar, în rev. „Cuvîntul” I (1904) n-rele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,—pînă la scena V din actul I; apoi în „Revista Idealistă”, an. IV (1906) tom. III, n-rele 7, 8, publicată în întregime tot de către d. Dragomirescu, după care publicare s'a și scos ediția de față. Apoi în „Poezii postume” ed. I (1902) s'a reproduș frumosul fragment de la pag. 52—54, iar în „Sămănătorul” III (1904) n-r 3 s'a reproduș câteva pasagii în darea de seamă critică a d-lui Ioan Scurtu. Dări de seamă sau observări asupra dramei au făcut d-nii Iorga („Săm.” V. n-r 38, la „Cronică” și n-r 40 în art. de

frunte) Scurtu (loc. cit. apoi în „Săm.” V, n-rele 42, 43—observări critice contină încă) și Ovid Densușianu („Viața Nouă” II, n-r 17. la „Cărți nouă”).

Textul din „Rev. Idealistă” consonă perfect cu ediția de față a dramei—ceia ce ne face să-i găcim ușor valoarea. Textul „Cuvîntului” a „Postumelor” și mai ales a d-lui Scurtu din „Săm.” se prezintă deosebit de cea ce e grav. Și cum e cunoscută conștientizată absolută a d-lui Scurtu, cel care rămîne de condamnat e d-l Dragomirescu. Acum de curînd fusă d-l Scurtu a arătat cum d-l Dragomirescu a falsificat textul original, omițînd și schimonosînd versuri întregi!

Mai întai ce ne izbește e pronunția monească a unor cuvinte. Trebuie să notăm că Eminescu a scris această dramă cînd se afla la Iași și apoi chiar cînd se afla la București el scria tot în limba dragei lui Moldove și nu credem să fi scris vrodată în limba lingurarilor de peste Milcov.

Îndreptări și complectări sînt admise dar în senzul în care însuși Eminescu avea să revie. Cuvintele *adause* în text trebuie puse în paranteze. De asemenea trebuie de pus în paranteze și cuvintele *îndreptate*, indicîndu-se la notă cuvîntul original din mss Vom avea așa dar următoarele modificări: 1).

—„Te are lîngă (dînsul) (2) dar este om și moare.” (pag. 9)

—„Nedespita—acum(a) rămîm de-a ta sîntă.” (pag. 11)

—„Nu vezi (tu) (3) ce răsplată vîrîntea are'n lume.” (pag. idem)

—„„Ce ai văzut-o'n strana acelei (vechi) biserici.” (pag. 46)

—„Cu aripele 'ntins (e) (4) ele-o împing, o ta.” (pag. 51)

(1) Afară de acelea care nu mi stă în putință a le constata și anume acolo unde d-l Dragomirescu scapă controlului.

(2) Îndreptare făcută de d. Iorga. În text: el.

(3) Adaos făcut de d. Iorga.

(4) Adaos făcut de d. Scurtu. În ed. d-lui Drag. figurează adaosul, dar nu e pus în paranteză.

mân ce s'ar ivi. Frauda, minciuna, falsificătoarea, furtul ordinar, au înlocuit dreptatea și munca cinstită. Privind aceasta, pricepem starea anevoioasă în care ne aflăm.

Și să ne aruncăm acum ochii și asupra temeliei țării noastre, asupra agriculturii, asupra acelor care o fac, asupra puterii brațelor lor. Aci, o groază ne apucă și ne spăimântăm de mizeria ce domnește. Nu mai vedem la țărani noștri frunți vesele și senine, ci tot încreșite și posomorâte, semne ale suferinței și ale traiului rău. Nu mai vezi la țară veselie la o petrecere, ci veșnic o întristare pe fața acelor care odinioară își aveau sute de jocuri și chiuțuri atât de frumoase. Astăzi n'a rămas din ele de cât frânturi, iar țărănul a rămas numai cu dulci amintiri, ca după o tinerețe trecută; țărănul de azi nu mai este cel de odinioară, vesel, deschis la vorbă, sincer, ci a devenit întunecat, posomorât la privire, încet la vorbă și bănuitor. Nu se mai țin azi „învoirile“ nici chiar prin contracte, necum o vorbă să valoreze cât 10 contracte ca înainte; nu mai are încredere în soră sau frate, toți îi sunt dușmani, toți îl persecută. El nu mai crede pe nimeni și nu ascultă de cât vorba care-i promite pâinea pe mână. Sfatul nu vrea să asculte căci toți l-au înșelat, toți îl răd și el în neîncrederea într-o soartă, mai bună nu așteaptă de cât o crudă războare sau moartea. Dar vai! el nici nu știe măcar pe cine să-și răzbune, căci dușmanii și nepatrioții ce l-au slăbit, și-au schimbat bine și portul și fața și el săracul nu știe cu cine să fie bun, cu cine să fie rău.

Intr-o astfel de stare se găsește țărănul Român, cele 4 milioane din cele 6 ale României libere—dacă se mai poate numi libertate asta.—Ceea ce însă este mai rău, e că nu vrea să asculte de sfaturi, că nu știe cine, îi vrea răul și cine binele, și ceea ce-l sfășie cumplit și nu-l lasă să se ridice, este mizeria în care trăiește, care dacă nu va fi rezolvită într'un chip sau altul, ne va duce la revoluția agrară.

Și considerând această stare fioroasă de mizerie, mai poate fi vre-o inimă, care să nu să miște contra acelor, care l-au supt și l-au adus la o com-

plectă selavie,—intr-o țară liberă—mai poate fi răndată hoarda *Fișerestilor, Costinilor, Akermanilor* și a altor arendași jidani și greci, cari au supt de zile și de duh atâtea milioane de români? Pe aceștia nu i-ar putea răbda nici mila nemărginită a lui Dumnezeu.

Să luptăm așa dar, să ne unim, să ne strângem rândurile!

Aceasta e o datorie pe care o au toți românii, pe care o are ori ce om cuprins de mila celor umili, celor năpăstuiți, celor cari nu mai au nici glas pentru a se plânge!

Și când noi ne vom îndeplini această datorie, dușmanii vor fi zdrobiți și vor pleca urmăriți de blăstămii lui Eminescu, iar noi vom fi mulțumiți că am putut face ceva pentru cei supuși umilinței chinurilor și mizeriei, pentru binele, pentru fericirea, pentru prosperitatea neamului Românesc!

Mocănașu.

Documentele Bisericii Vovidenia din Bârlad

VI

1775 Februarie 16. Alisandra Țifărădăneasa donează Bisericii Vovidenia un loc de casă, în târgul Bârladului, în întindere de 3 stânjini liniari în față și 6 stânjeni liniari în dos.

Eu Alisandra Țifărădăneasa(a), soț răposatului Barbului, di aici din târgul Bârladului, scriu și mărturisesc cu această încredințată scrisore a me, pentru că, după moartea soțului meu, m'am scotit singură cu minte me, încă fiind sănătos(ă) și în minte, am dat danii sfintii Bisericii, unde să prăznuiești hramul Intrării în Biserică a Pre sfintii și pure Feciorii Marii, un loc de casă: 3 stânjini în față și șese stânjini înapoi, din locul lui Țifărădan dispre soare răsare, dupăcum Duhul Sfântu m'au îndemnat de am dat danii sfintii Bisericii acel loc ci scrii mai sus. Am întărit și danii cu această scrisore a me ca să fi pomant(ă) la sfinta Biserică(ă), di mai sus numit(ă), pentru sufletul meu și a răposatului soțului meu și a tot nemul nostru. Iar de s'ar sculă ciniva din nemul nostru ca să strici această danii, unul ca acea se fii ne ertat de mini și de Dumnezeu și pricopsal(ă) se n'aibă nici ertare în veci, și am iscălit. 1775 Februar 16.

Eu Alisandra Țifărădăneasa(a) am dat

această danii ● Eu Vasili Vidră, nepot Țifărădăneasa, am iscălit și am pus și degetul ● Eu Gheorghie Armanul, nepot, am pus degetul ● Eu Preotul Vasile Praja duhovnic am iscălit. Erci Panaite. Eu Toader Vidră am pus degetul ● Eu Neculița Cimbala m'am tă(m)plat. Eu Costa(ntin) Rați m'am tă(m)plat. Eu Ion Bou bătrân am pus degetul ● Eu Lazor Vidră am pus degetul ● Eu Ștefan Siva m'am tă(m)plat. Eu Dima Curilă m'am tă(m)plat. Eu Leon m'am tăplat.

NOTĂ Pe o coală de hârtie riglată, având înălțimea de 29 c. m., 2 m. m. și lățimea de 20 c. m Pe una din foi are ca marcă de fabrică literele M P și dedesuptul acestora un C, iar pe foaia celaltă o figură ce nu se poate bine distinge.

Preot. I. Antonovici.

Informațiuni

● Au fost decorați cu ordinul „Coroana României“ în gradul de ofițer D-nii: Dim. Cbircuță, director al Prefect. jud. Tutova; Em. Ghinescu, consilier comunal; Const. Lecache, ajutor de primar; dr. I. Nitzulescu, medic primar al orașului; Oskar Beniș, arhitect, șeful serviciului tehnic.

În gradul de cavalier D-nii: Domițian Glineanu, medic primar al județului; Gavril Emanoil, secretar al consil. județian; C. Drăghici, avocatul statului; Vasile Crasu, profesor; I. Ionescu, avocat; dr. G. Patzelt, Pătrășcani-Tutova.

Cu medalia „Serviciul credincios“ cl. I, D-nii I. Drăgănescu, copist la tribunal; Lascăr Irava, prim. com. Cerțești; Gh. Nechita, prim. com. Florești; Atanasie Pașa, șef de birou la prefectură; Teodor Reno, primarul com. Unțești; I. T. Zăhărescu greșler la tribunal.

Cu medalia „Serviciul credincios“ cl. II, D-nii: D. Butunoiu, ser. maj. de pompieri, Gh. Chircă, proprietar Cerțești; T. Oprisan, secr. com. Căbești; Sp. Pleșu, prop. loco; V. Ghelț, primar com. Căbești; I. Varlam, secr. cons. de igienă al jud. Tutova.

● În comuna Stănuiești, la moșia D-lui Căpitan Udrea, s'a pus foc de niște făcători de rele la o șură de paie. Focul s'a întins și asupra morii din apropiere, dar n'a ars de cât o șură, fiind că au sărit locuitorii satului. Autorii nu se știu încă.

● În ziua de 19 Noembrie a. c., se va face alegerea comitetului corporației meseriașilor din localitate. Vor vota numai meseriașii cari sunt în curent cu cotizățiile.

● Măine Duminică 12 N-bre se va celebra în biserica sf. Ilie din orașul nostru, căsătoria religioasă a D-rei Săftica Cosma, fiica părintelui Ioniță Cozma cu d-l Vasile Arghirescu agronom.

Felicitările noastre tinerei perechi.

● Joi 9 Noembre, a avut loc la cimitirul „Eternitatea“ din orașul nostru, înmormântarea rămășițelor pământești a Lucreției Chenciu, soția stimatului nostru concetățean D-l Panaite Chenciu, încetată din viață la București în urma unei operații.

● Niște necunoscuți făcători de rele introducându-se în biserica sf. Ii Voivođi din localitate, au furat mai multe monezi vechi și banii ce au găsit în disc.

● Indivizii Ștefan Marcu și Grigore Damian, fiind turmentați de băutură, s'au luat la ceartă și intervenind sergenții de oraș Ganciu Paval și V. Păduraru spre a-i liniști, individul Marcu a amenințat cu revolverul pe ziii sergenți, trăgând asupra lor câteva focuri. Faptul se anchetează de D-l Comisar de la circ. I.

● În cărciuma D-lui Gh. Cotoranu din acest oraș. str. Principală, individul Ioan I. Pavel, din imprudență, prin un foc de revolver, a rănit în pântec pe Dumitru Sărbu

Pacientul a fost trimis în cura spitalului local.

● Făcători de rele, prin stricarea unei ferestre de la cărciuma lui I. L. Burihovici, s'a introdus înăuntru și dintr'un sertar a furat suma de 8—9 lei în gologani și argint.

Parohia Sft. Neculai Tuchilă din orașul Bârlad Anunciu

Subsemnatul preot paroh al bisericii Sft. Neculai Tuchilă cu filiala Sft. Neculai Ișanu din orașul Bârlad, aduc la cunoștința d-lor fabricanți și comercianți de lumânări de ceară curată de albine, că în ziua de 19 Noembrie 1906, ora 2 p. m., se va ține licitație publică în cancelaria parohială, pentru arendarea pangarului numitelor biserici.

Amatorii sunt rugați a se prezenta în arătata zi și oră la locul destinat pentru licitație.

Condițiunile cari vor servi de bază la ținerea licitației se pot vedea în fie-care zi la cancelaria episcopiei (în curtea bisericii Sft. Neculai Tuchilă.)

În afară de localitate, la cerere, în termin se trimet copii de pe condițiuni.

Paroh, Econ, N. I A N C U.

No 51
1906 Noem. 9

ARISTIDE PANTAZI

fost procuror

AVOCAT

Strada Principală lângă Banca Agricolă

—BÂRLAD—

—„Ah iarăși (de-acum) (6) toate ochind de după horn.“ (pag. 52)

—„De ce (nu) (6) suni tu veșnic și veșnic tot frumos?“ (pag. 54)

—„...De mâna ta. Dar știi (tu) iubita mea lumină.“ (pag. 77)

Un vers omis împreună cu altul din ed. de față și care trebuie intercalat înaintea versului ultim de la pag. 56,—vers citat de d-l Scurtu, trebuie de asemeni complectat astfel:

„Pe-al geni (gingaș) tremur e viața și noroc.“

La pag. 11, versurile:

„Mi-ai spus, Bogdano, gura ta dă-mi-o

„Eu ți-am dat-o

Trebuie încheiate în un singur vers.

Apoi ce sânt aceste non-senzuri:

„Nimic...nimic...nu-i cheea... abia mai sufla încă

„O cântai în sânu-i... grozav adincă.“ (pag. 39)

(5) În „Postume“ cuvântul nu e omis și avem convingerea că nici în mss. nu e omis.

(6) În „Postume“ cuvântul nu e omis.

apoi:

„Ea ar țipa... în pieptu-i se îngaimă

„Pe mort cu ochii țină și moartă e de spaimă.“ (pag. 42)

și multe altele—ce derivă desigur din o copie defectoasă.

Erorile de transcriere, atât de multe și de grave: sânt în mare parte relevate de d-l Scurtu, distinsul critic și neobositul cercetător al mss-lor lui Eminescu.

Notificările relativ la autenticitatea textului asupra variantelor lui. cum și asupra îndreptărilor făcute de însuși poetul—lipsesc.

În locul „precuvântărei“ care nu spune nimic și nu interesează pe nimeni, mai degrabă figura o prefață critică care să ne arate raporturile lui Eminescu cu acest gen nou și puțin încercat la noi, genul dramatic, însușirile dramatice ale lui Eminescu și pentru ce fel de drame înclina Eminescu. Apoi să fi stabilit data și concepția dramei precum și valoarea și însemnătatea ei artistică și dramatică (judecând-o și după vrăsta poetului și după numărul și calitatea producțiilor dramatice aparute în literatura noastră până în acel timp), valoare care e

mult mai modestă de cât ne-o arată d-l Dragomirescu, dar nici nulă, cum crede în naivitatea sa puerilă d. Ovid Densușeanu. Dar aceste toate, nu se pot scobori în capul d-lui Dragomirescu. A-i pretinde d-sale așa ceva e tot una cu a pretinde armei sunetul aurului său a pretinde unui botanist să fie și un iscusit administrator de fonduri pecuniare. Ba pardon aci m'am contrazis....

În n-r viitor voi continua, ocupându-mă și cu însăși drama.

M. Răducanu.

Indreptări

În foiet. critic intit. „Augenda“ (nr 34) în care mă ocupam cu chestie mai mult de amănunt, îmi exprimam îndoiala autenticității unui cuvânt din poezia populară care începe astfel:

„Pe din dos de berărie

„Merg doi frați la cătanie.“

(Lit. pop. pag. 54, nr. 168).

De curând am fost însă informat că cuvântul *berărie* e uzul prin Bucovina (și probabil și prin Ardeal de unde pare a fi culeasă poezia) în înfălesul de *crișmă*. Dar rămân nedumerit cum d. Chendi, care e ardelean, a putut să rămăe și d-sa nedumerit de acest cuvânt. Neînțelegerea unor asemenea provincialisme de către tocmai aceia care sânt în drept să le cunoască, e o probă mai mult de necesitatea unui glossar, pentru care am stăruit în vr'o două rânduri.

Atragem atenția că micile noastre observări de transcriere ca d. p. „brața“ pentru „brațe“, „așa“ pentru „așea“, ș. a. privesc niște forme dialectale, poporane sau arhaice și n'au fost făcute cu scopul de a îndrepta niște simple erori de... tipar. Aceasta o spun gândindu-mă la felul de apărare (și tot odată de învinuire) a d-lui Iulin Dragomirescu, à propos de editarea dramei lui Eminescu....

R.

FARMACIA ORTYNSKI

Laboratorul de Chimie și Microscopie

DOCTOR, G. SCARLAT VASLUIU

Fost Chimist al Laboratorului Municipal din Capitală

Se aduce la cunoștința onor. Public că acest laborator recunoscut de onor. minister de Interne, execută cu începere de la 15 Mai a. c. tot felul de analize igienice de alimente și băuturi, din punctul de vedere chimic și Microscopic.

Apoi analize complete de urină precum și tot felul de analize tehnice ca: analize de pământ aliage minerale etc. etc.

GEORGE CONSTANTINESCU

PICTOR ȘI POLEITOR

Fost elev al școlii de Belle-Arte din București, obținând la concursuri diferite recenzi, precum și un însemnat număr de certificate, de la autoritățile bisericești, pentru lucrările executate.

— Special în arta decorativă de Biserici și Icoane. —

Ca poleitor execută ori-ce lucrări în diferite stiluri, mai cu seamă poleitură modernă născută mobilă, în glanț și mai execută cu cea mai mare exactitate și acuratețe.

Primește ori-ce Comande (Antreprinderi) în aceste branșe.

Adresa: Comuna Văstești, județul Bacău.

ANUNCIU

Subsemnatul G. Niculescu, palierdin orașul Bârlad, aduc la cunoștința onor. public și în special onor. mele clienților că mi-am stabilit atelierul meu de

PĂLĂRIERIE

în strada Vădiniț No. 19 unde se pot confecționa și repara tot felul de pălării pentru bărbați, copii și copii, asemenea pot confecționa culioane și potcapuri pentru copii cu prețuri convenabile.

Cu toată stima

George Niculescu

TIPOGRAFIA

George V. Munteanu

— Bârlad, strada Ștefan cel Mare —

Efectuiază ori-ce lucrări precum: Cărți școlastice, Cărți de vizită, Teze de licențe, Condiții agricole, Ziare, Registre pentru comerț, Facturi, Adrese și Etichete, Felicitări de patroane, Bilete de invitare, Compturi, Felicitări pentru Anul Nou, Bilete de nuntă, Afișe, Placarde și Anunțuri, Bilete funebre, și ori-ce lucrări de arta Tipografică în diferite culori cu prețuri moderate și serviciu cel mai prompt.

UN ELEV de liceu curs superior dorește preparării de curs gimnazial sau primar. Doritorii se pot adresa la tipografia gazetei noastre.

„Pudra de flori“

Igienică, recoroitoare, analgezică, absolut inofensiv, preparată de farmacistul M. ȘOMLEA, Bârlad.

2 lei cutia

A se adresa direct.

Doctorul Gr. MALANCESCU

Specialist pentru maladii interne.

Diagnosele (cunoșterea maladelor) se stabilesc cu ajutorul examenului microscopic al sputelor (scuipatului) și analizei chimice a urinei

Consultații de la 8—10 a. m. 3—5 p. m

Tirgu BEREȘTI Jud. Covurlui

DE VANZARE Următoarele Imobile:

1). Casele situate în str. Corbea compuse din trei odăi și livadă.

2). Locul din Piața sf. Ilie compus din o casuța cu beciul ei un hambaraș un grajd etc.

3). Locul din strada Principală D-lui Sig. Maer mărginit cu locul d-lui Vasiliu și Podul de Peatră.

4). Casele din strada Orientului No. 321 disp. III. învecinate cu școala Israelită și baia Israelită

5). Locul de pe malul Bârladului în apropiere de moara lui Franțescu cu un hambar velnița.

6). Casele din podeni Viza-vi de casele D-nei Elena Paruș și a defunctului Adam Ionescu.

Pentru ori-ce informații doritorii se pot adresa înscris d-lui Capitan I. Gramaticescu Calea Griviței școala specială de Artilerie și geniu și D-lui Ioan Peiu funcționar C. F. R. serviciu de de Economat gara nord București.

C. CALINESCU

FOST MAGISTRAT

AVOCAT

Strada Carol vis-a-vis de Poliție

V. P. SASSU

AVOCAT

— Strada Mircea. —

Gh. N. GHEORGHIU

AVOCAT

STRADA SPERANȚA, BÂRLAD

Ioan Gh. Palade

Avocat

Str. Cuza, Bârlad

I. M. STĂNESCU

AVOCAT

Strada Centrală No. 15 casele domnului Cațafani, Bârlad.

GEORGE G. ALBU

LICENȚIAT ÎN DREPT

AVOCAT

Puești (casele Doamnei Macri)

La Tipografia Gh. V. Munteanu

se caută 2 băeți ca practicanți, având etatea de 13—15 ani și certificatul de absolvire a 4 clase primare.

Se preferă băeți de la țară.